

בסיעתא דשמיא
ההקדשה
המרכזית
להצלחת ורפואת
בנימין בן נוסרת
משפחת שמיאן
ברוג"ש

דברי התורה וההלכות נמסרו ע"י הרב אליהו אילן סויסה שליט"א,
ראש ישיבת חיי אברהם ומורה צדק בעיר בני ברק

פרשת וירא

הוא ילד מחונך

כשאומרים על ילד שהוא מחונך, מה בעצם הכוונה?

בפשטות הכוונה היא שהוא פשוט ילד מחונך. כלומר שהוא מתנהג בצורה מחונכת. אבל יש כאן עוד מסר קצת עמוק יותר שנלמד דווקא מהפרשה שלנו.

עקידת יצחק או ניסיון העקידה?

זו שאלה מעניינת, נסביר מדוע. בעקידה היו שני שותפים, האבא אברהם, והילד יצחק.

האבא שאף על פי שהובטח לו על ידי הקב"ה "כי ביצחק יקרא לך זרע" ופתאום הקב"ה בא אליו ואומר לו לקחת את אותו הילד שהבטיח לו זרע בנים ובנות, לקחת אותו ולעקוד אותו. ניסיון אמונה מאין כמותו שרק אברהם אבינו יכול היה לעמוד בו, אין ספק בדבר ואין חולק בדבר. אבל לרגע לא נשכח את יצחק הבן, ששמע את ההבטחה הזו בנבואה, שהוא יהיה הממשיך. וכשהוא מבין שהוא הולך להיות הנעקד, משתף הוא פעולה באופן מלא, עולה על המוקד ואף מבקש מהאבא שיעקוד אותו היטב. אם כן ניסיון העקידה הוא ניסיון ליצחק לא פחות מאברהם אבינו.

בן של מסירות נפש לאמונה

ביאר בספר "מקדש מלך" באופן מתוק מדבש, כל הכח של יצחק שמוכן להיעקד על קידוש ה' וללכת באמת ובתמים אחרי הקב"ה אין זה אלא מכוחו של האבא הגדול אברהם. הבן יצחק גדל בבית של מסירות נפש של אמונה, ושל הקרבה להקב"ה. אברהם השריש בבנו יצחק את הערך העליון של אמונה תמימה מתוך מסירות, כפי שאמר ר' אליהו לופיאן זצ"ל המשגיח של כפר חסידים 'האמונה מתחילה, במקום שהשכל מסתיים'. כי אמונה זה ללא שכל.

הלכך, אף על פי שניסיון העקידה היה ליצחק ניסיון לא פחות מאשר לאברהם, אך יצחק הוא תולדה של אברהם, אם כן כל הקרדיט שייך לאבא הגדול שחינך את הבן יצחק למסירות נפש של אמונה, הן בדוגמה האישית שלו כאבא והן במסרים בשיחות והכוונה והדרכה חינוכית. וממילא מובן מדוע ניסיון העקידה משתייך יותר לאברהם אבינו ולא ליצחק.

ממילא כשאומרים על ילד שהוא מחונך, הכוונה היא שיש מי שהשקיע בחינוך שלו בשביל שיצא מחונך, וממילא כל התוצאות שלו וכל ההשלכות שלו, מתייחסים לאבא.

חינוך בעולם הבא

מכאן נלמד היטב כמה החינוך הוא עסקה משתלמת, פשוט להשקיע בחינוך ילדנו ובתלמידים שהם כבנים. כל השקעה חינוכית שווה ומשתלמת זו השקעה לדורי דורות, והכל מתייחס אלינו ההורים והמחנכים. בוא תקראו עד כמה! אנו אומרים בפיוט בתפילה של ימים נוראים 'ספרי חיים ומתים לפניך נפתחים', והשאלה מתבקשת, ספרי חיים נפתחים על מנת לדעת אם לתת להם עוד שנה אך ספרי מתים מדוע לפניך נפתחים, הרי הם כבר נפרטו ונעשה איתם דין ומשפט ומעמדם למעלה בעולם האמת נקבע. ומה הצורך שוב לפתוח את התיק שלהם?

ביאר ר' ישראל סלנטר זצ"ל: מחנך שהשקיע בתלמיד שלו, או הורים שהשקיעו בחינוך של הילדים שלהם, הקב"ה פותח את התיק כל שנה לראות את תוצאות החינוך של הילד המחונך, כמה דברים הוסיף המחונך שלנו מכח החינוך שחינך אותו הנפטר, ובהתאם לכך מעלים את הנפטר בעוד דרגה.

רופא או מחנך

רופא או מחנך?
מחנך עדיף!

שני תפקידים אלו הם בעלי משמעות ארוכת טווח לעולם הזה ולעולם הבא, רופא או אדם שהציל אדם אחר ממות, כאילו קיים עולם מלא. וגם הילדים של אותו אדם שהרופא הציל, הם בזכותו של הרופא שהציל אותו. אבל יש הבדל אחד קטן, שמחנך מעלתו גדולה מהרופא. שהרי אמרו חז"ל במדרש רבה 'גדול המחטיאו יותר ממהורגו'. (מדרש רבה כ"א ה'). כלומר חמור יותר להחטיא אדם מאשר להרוג אותו.

נא לא לעיין בעלון בשעת התפילה וקריאת התורה ולשמור על קדושת העלון! שכן לימוד תורה בשבת פי אלף מיום חול!

ת"א:	ח"פ:	
16:24	16:16	כניסת השבת:
17:23	17:22	יציאת השבת:
18:00	18:00	ר"ת:

מפטירים: "ואשה אחת"

מלכים ב, ד'

130

עלון

מספר

העלון מוקדש

לזיווג הגון:

אסתר בינה בת פלורה

רחל בת פלורה

הודיה בת זיוה

יעקב משה בן ציפורה

אורה

מאיר בן ציפורה אורה

עזרא בן זיוה

לרפואה שלימה:

בנימין בן נוסרת

פלורה בת רחוי

לעילוי נשמת:

אהרון בן דוד ואסתר

ציון בן יעקב ואסתר

רפאל בן מרים

חנה בת יצחק ושרה

שרה בת ציון וחנה

גבריאל דוד בן אדלה

כמדי שבוע

מתקיים לימוד

"ליל שישי"

לבחורי הישיבות

היקרים משעה

22:00-23:45

כל בית כנסת או

תורם שיתרמו

100 ש"ח ומעלה

הלימוד יוקדש

לזכותם

לתרומות ומסירת

שמות ניתן לפנות

לפלאפון

0583234552

מעוניין בהקדשה?

להצלחה, פרנסה

בשפע, זיווג הגון

רפואה, או לע"נ

צלצל

0583234552

ממילא נלמד שמי שמחנך בחור ובונה אותו לילד מחונך, הרי שמעלתו גדולה יותר מרופא. כי התכלית שלנו כאן איננה רק לחיות, אלא להחיות את ילדנו על ידי חינוך של תורה ומצוות, ועל דרך זה אמרו חז"ל במסכת מגילה (ט"ז ע"ב) 'גדול תלמוד תורה יותר מהצללת נפשות', שגדולה מעלתו של אדם שמלמד תורה, על פני הצלת נפשות.

אז מהו הילד המחונך

אז לסיכום מהו ילד מחונך?

כמו שאומרים על שעון שהוא מכוון כלומר, שיש מי שכיוון אותו לשעה הנכונה. וכשאומרים על ילד שהוא מחונך - שיש לו הרבה שכל ומישהו חנן אותו במתנת חיים, וכמובן זהו הקב"ה. כך גם כשאומרים על ילד שהוא מחונך, מתכוונים שעומד אחריו מישהו שחינך אותו, ורואים את תוצאות החינוך. וזה את או אתה!
בהצלחה בחינוך ובבניית ילדים ותלמידים מחונ.

שבת בחינוך שלום!

להוציא בחור הישיבה באופן זמני על מנת למצוא את הגנב

שאלה: היו בישיבה אצלנו הרבה גניבות ויש בחור שלפי כל הסימנים נראה שהוא הגנב רק שהוא כל כך מקצועי כנראה שאנחנו לא מצליחים לתפוס אותו, אנו רוצים להוציא אותו מהישיבה לכמה ימים בבית, על מנת שנדע אם הוא הגנב. רק שהבחור מתנגד ללכת הבית וטוען שסתם חושדים בו, וזו בושה בשבילו ללכת הבית. האם ניתן להתחשב בטענה שלו. כי סוף סוף כל יום יש גניבות?

תשובה: בוודאי אסור לבייש אותו ואם חושדים בו הצוות של הישיבה וכעת ישלחו אותו הבית גם אם לבסוף יוודע שלא הוא הגנב, מכל מקום הרי עצם כך שחשדו בו שהוא הגנב, זו כבר בושה חברתית.

וצריך לדעת שיש סיפורים רבים במערכת החינוך על בחורים או ילדים שחשדו בהם ולבסוף נמצא שלא הם הגנבים אך הם נפגעו מכך פגיעה קשה וחלקם נשרו לרחוב כיון שלא יכלו לשאת את גודל הבושה.

ניתן לומר לו שממה נפשך, אם הוא טוען שהוא לא הגנב, אם כן אדרבא יתברר כעת שהוא לא זה שגונב. כי הרי גם כשיהיה בבית הגניבות ימשיכו. מצד שני יש כאן נזק לרבים וצריכים לעשות מעשה, ואם הצוות של הישיבה הפעיל את המקצועיות שלו וניסה את כל מה שיוודע ובכל זאת לפי הטביעות עין שלו כל הצוות חושד בחשד סביר על בחור מסויים שהוא הגנב הסדרתי ואין אפשרות אחרת, ניתן לשלוח אותו הבית. וקצת ראייה לדבר מהמבואר בשולחן ערוך חושן משפט הלכות חובל בחבירו סימן תכ"א סעיף ו' אם נכנס אדם לחצר של חבירו ומבקש ממנו לצאת והוא מסרב לו ואינו רוצה לצאת, יש אומרים שיש לו רשות אפילו לחבול בו כדי להוציאו. והוסיף הרמ"א: 'וכן מי שיש לו משרת, וחושש שיגנוב לו, יוכל להוציאו קודם זמן השכירות ואם מסרב, יוכל להכותו עד שיצא (מרדכי פרק המניח). מבואר שאם יש לאדם חשד סביר שהמשרת שלו יגנוב אותו מותר להוציאו מהבית ולבטל את קניין השכירות, ואפילו להכותו. וכמובן כשיש חשד סביר. אמנם לפי דין תורה אפילו אם יהיה הרוג בחדר סגור ולידו אדם שעומד וסכין בידו וידיו מלאות בדם, אין זו ראייה שהיא הרוצח. אך מכל מקום יש כאן חשד ויש נזק לרבים ואם כשיש חשד ונזק ליחיד מותר לבטל את קניין השכירות ולהוציא אותו באמצע הזמן וגם להכותו כשמסרב, כל שכן כשיש נזק לרבים בתוך ישיבה שהדבר מותר, וכל שכן כשהדבר נעשה בשלב ראשוני ולצורך בדיקה.

מצד שני דברי הרמ"א אולי נאמרו כשאין בושה. כשאני עמדת בצומת כזו, קראתי לבחור החשוד לשיחה אישית בחדר שלי, והצעתי לו שילך לבית ובכך יסיר את החשד. אך הוא טען לי כנגד טענה מפולפלת, חשוב שהרב יידע, שגנב מקצועי שיוודע שיש בדיקה כזו על גנב אחר, הוא מפסיק לגנוב על מנת שיחשדו באותו בחור שמושהה כרגע מהישיבה, ואז הגניבות ימשיכו... קיבלתי את טענתו. ומה שעשיתי בשלב הראשון הורדתי את החשד הציבורי ממנו והודעתי לכולם שזה בוודאי לא הבחור הנחשד, אלא כנראה זה מישהו חיצוני. וכעבור שבוע ימים נגשתי לבחור הנחשד בשקט כשכולם היו בשיעורים והודעתי לו שילך הבית, כמובן שסיפרתי לו מדוע אני שולח אותו הבית, והוספתי וטענתי בפניו עכשיו הרי כולם יודעים שאנחנו לא חושדים בך ואתה הולך הבית מסיבה צדדית כי סיפרנו לכולם שאנחנו חושדים במישהו מחוץ לישיבה שגונב, אז הגנב בוודאי ימשיך לגנוב כי לא יודע שאנחנו שולחים אותך בכדי לבדוק את מצב הישיבה בלעדיך, תוך שאני משכנע אותו שאני רוצה להוציא את החשד של כולנו כצוות ממנו, לא היתה לו ברירה. הגניבות הופסקו. קראתי לבחור ושאלתי אותו מה דעתו בענין הרי הגניבות הופסקו בימים שהוא לא היה בישיבה. כדי לוודא היטב שלחתי אותו עוד פעמיים הבית. הצעות מעשיות נוספות:

ניתן להתקין מצלמה. אמנם יש במצלמה בבנין מגורים של בחורים בישיבה תחושה של מסתכלים עלינו, וזה נוגד את ההרגשה שהישיבה זה הבית שלנו, אך אם הדבר נעשה בשיתוף פעולה איתם וכאילו שהם ביקש את המצלמות על מנת למנוע גנבות או השחתה, אין בזה בעיה. כמו כן ניתן אפילו להדביק מדבקה 'המקום מצולם'. {ראה מה שכתבנו בזה בספר מן הבאר חלק ה' עמוד 111 בדין לתלות שלט 'המקום מצולם' 24 שעות' ותלמד לכאן} משגיח בישיבה אחת הגה רעיון די טוב, הוא לקח את

התהילים המרכזי

במדי שבת מתקיימים תהילים לבנים
בשעה אחד ורבע בבית הכנסת
שירת ירושלים שיכון ה' ב"ב
לקבלת העלון לקריאה או הפצה
טיפים/הארות/הערות/תרומות
שלחו למייל הכשר בכתובת
alontoshabat@gmail.com

העלונים עלו לרשת!!!

הרוצים לזכות את הרבים
או להדפיס את העלון בבית
יכולים להורידו מהאתרים:
תורת יוסף, לדעת נט, דרשו, ביננו

תודה רבה לרב שליט"א

על ההשקעה מזמנו בכתיבת
מאמרי החינוך הנלמדים מתורתנו
הקדושה ומתווים דרך חינוך ישראל
מתוך הפרשה
ותודה רבה לכל תורמי תומכי
ומסייעי העלון ישלם ה' שכרכם
ברוחניות ובגשמיות אמן